

111/23. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2023. június 22.

A főtanácsnok indítványa a C-281/22. sz. | G. K. és társai (Európai Ügyészség) ügyben

Az Európai Ügyészség által folytatott, határokon átnyúló nyomozások: T. Čapeta főtanácsnok annak megállapítását javasolja a Bíróságnak, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában a bírósági vizsgálat eljárási kérdésekre korlátozandó

Az Európai Ügyészség a kölcsönös elismerés magasan fejlett, az alapvető jogok védelmét garantáló beépített biztosítékokkal rendelkező rendszere

Az Európai Ügyészség az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskörrel rendelkezik. A jelen ügyben a Bíróságot első alkalommal kéri arra, hogy értelmezze az e hivatalt létrehozó és működésének szabályait meghatározó jogi aktust, nevezetesen az Európai Ügyészségről szóló rendeletet.

A jelen ügyben több természetes és jogi személyt azzal vádolnak, hogy kiterjedt rendszert építettek ki biodízel Bosznia-Hercegovinából az Európai Unióba történő behozatalára, amelyet állítólag használt étolajból állítottak elő. Ezt a „használt étolajat” állítólag korábban az Egyesült Államokból importálták Bosznia-Hercegovinába. Felmerült azonban a gyanú, hogy ezt a biodízelt már az USA-ban előállították, anélkül, hogy Bosznia-Hercegovinában közbenső feldolgozási vagy előállítási folyamatokra került volna sor. Az Európai Ügyészség a (németországi) delegált európai ügyésze útján előzetes nyomozást folytat e hamis nyilatkozatok ügyében, amelyek hozzávetőleg 1 295 000 EUR bevételkiesést eredményeztek. Ez a feltételezett bevételkiesés az Unió pénzügyi érdekét képezi, és így az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozik.

Bár a fő nyomozás Németországban zajlik, az Európai Ügyészség szükségesnek tartotta, hogy Ausztriában is folytassanak határokon átnyúló nyomozást. Ennek megfelelően az eljáró (német) delegált európai ügyész a vádlott ingatlanának átkutatására és lefoglalására irányuló intézkedések végrehajtását átadta a segítséget nyújtó (osztrák) delegált európai ügyésznek.

Az osztrák jog szerint azonban az ilyen nyomozási cselekményekhez előzetes bírói engedély szükséges. A segítséget nyújtó delegált európai ügyész ezért a potenciálisan terhelő dokumentumok és hardverek felkutatása és lefoglalása céljából bírói engedélyt kért, és kapott.

2021. december 1-jén a vádlottak a bécsi regionális felsőbírósághoz (Ausztria) keresetet nyújtottak be a négy osztrák bíróság által jóváhagyott házkutatási parancsok ellen. Azzal érveltek, hogy az engedélyezett kutatási és lefoglalási intézkedések nem voltak sem szükségesek, sem arányosak.

A regionális felsőbíróság úgy határozott, hogy kérdéseket terjeszt a Bíróság elé annak meghatározása érdekében, hogy teljes körű vizsgálatot folytathat-e (ahogyan azt tisztán belföldi helyzetben tenné), vagy pedig a vizsgálatát az adott nyomozási cselekmény végrehajtásával kapcsolatos eljárási kérdésekre kell korlátoznia.

A mai napon ismertetett indítványában Tamara Čapeta főtanácsnok a Bíróság előtt nyitva álló értelmezési utak ismertetését követően, az Európai Ügyészség hatékony működésére és az alapvető jogok védelmére is kitérve, azt javasolja, hogy a Bíróság a következőképpen döntsön: **az Európai Ügyészségről szóló rendeletet úgy kell értelmezni, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában (a jelen ügyben Ausztriában) a bíróság csak a nyomozási cselekmény végrehajtásával kapcsolatos szempontokat értékelheti, és el kell fogadnia az eljáró (a jelen ügyben német) delegált európai ügyész azon értékelését, hogy az intézkedés indokolt.**

Mindenekelőtt a főtanácsnok megjegyzi, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet csak részben szabályozza az Európai Ügyészség eljárásait. Kiemelendő, hogy hallgat arról, hogy a határokon átnyúló nyomozási cselekményekhez szükséges-e előzetes bírói engedély, és ezt a tagállamok büntetőjogára bízta.

A főtanácsnok hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyészség az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelem hatékony mechanizmusának szándékával jött létre, amely mechanizmus magában foglalja a határokon átnyúló nyomozásokat is.

A segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában folytatott teljes körű vizsgálat az Európai Ügyészség határokon átnyúló nyomozásait a szándékoltnál kevésbé hatékony rendszerré alakítaná. A bírói engedélyezéssel kapcsolatos feladatmegosztás, miszerint a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamában a bíróság csak a nyomozási cselekmény végrehajtásával kapcsolatos szempontokat értékelheti, nem áll ellentétben az Európai Ügyészségről szóló rendelet szövegével, és jobban megfelel azon célkitűzésének, hogy hatékony rendszert hozzon létre az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elleni küzdelemben.

A főtanácsnok szerint ez a megoldás, ami abból ered, hogy az Európai Ügyészség a kölcsönös elismerés magasan fejlett rendszere, a gyanúsítottak és vádlottak alapvető jogait is biztosítja a határokon átnyúló nyomozások során, különösen az Európai Ügyészségről szóló rendelet tágabb rendszerébe helyezve.

Konkrétabban, az Európai Ügyészségről szóló rendelet az alapvető jogok védelmét garantáló számos biztosítékot tartalmaz. Így példaként megemlítené az eljáró és a segítséget nyújtó delegált európai ügyészek közötti párbeszéd a határokon átnyúló nyomozási cselekményre vonatkozó megbízással kapcsolatban; az Európai Ügyészség eljárásaiban a gyanúsítottak és vádlottak konkrét jogainak felsorolása; valamint a tagállamok arra vonatkozó kötelezettsége, hogy biztosítsák az Európai Ügyészség eljárási aktusainak bírósági felülvizsgálatát.

Az tehát, hogy a segítséget nyújtó delegált európai ügyész tagállamának bírósága csak a nyomozási cselekmény végrehajtásával kapcsolatos szempontokat vizsgálhatja, biztosítja, hogy az Európai Ügyészség hatékonyan láthatja el feladatát, mindemellett nem veszélyezteti az alapvető jogok védelmét.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Az ismertetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Kövesse a híreket!

